

UCHWAŁA NrVII/46/2011
Rady Gminy Elk
z dnia 25 stycznia 2011r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na latach 2011-2016**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 9a ust.15 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493, z 2009r. Nr 206, poz. 1589, z późn. zm.) Rada Gminy Elk uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na latach 2011-2016 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Elk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Elk

Dariusz Kordyś

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY EŁK
na lata 2011-2016**

Spis treści:

Wstęp.....	3
I Założenia ogólne.....	4
II Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.....	6
III Analiza SWOT.....	11
IV Cel główny.....	12
V Cele szczegółowe i zadania.....	12
VI Adresaci programu.....	15
VII Realizatorzy programu.....	15
VIII Spodziewane efekty.....	15
IX Zasady finansowania.....	15
X Termin realizacji.....	16
XI Monitoring i ewaluacja.....	16
XII Harmonogram.....	16

W s t ę p

Idea stworzenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w gminie Ełk zrodziła się na szkoleniu „Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych” zorganizowanego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie.

Inicjatorem pierwszego spotkania poświęconego tworzeniu programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie był Wójt Gminy Ełk Pan Antoni Polkowski.

W spotkaniach zorganizowanych na rzecz opracowania programu uczestniczyli m.in.: przedstawiciele władz gminnych, w tym sołtysi i radni oraz przedstawiciele instytucji działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie m. in. szkół, Ośrodka Pomocy, ośrodka zdrowia, policji, placówek opiekuńczo-wychowawczych, prokuratury, Sądu, w tym kuratorzy sądowi, instytucji pozarządowych oraz pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego Olsztynie doradcy projektu systemowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

W ramach systematycznych spotkań zostały przeprowadzone warsztaty przez Pana Adama Ostrowskiego – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku Panią Anetę Ruszczyk – konsultanta ds. projektów unijnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku .

Celem opracowanego programu było stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy; dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

I Założenia ogólne

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz.U. z 2010r. Nr 125, poz. 842/

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm./

Zjawisko przemocy w związkach określane jest często terminem przemocy wewnątrzrodzinnej. Pospiszyl określa przemoc jako „... wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w osobistą wolność jednostki lub przyczyniające się do fizycznej lub psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnej relacji...”. Ujęcie takie obejmuje zarówno intencyjność zachowania sprawcy, jak i fizycznej i psychiczne skutki przemocy¹.

Niestety przemoc w rodzinie jest powszechnie rozumiana jako sprawa prywatna lub zjawisko nie występujące w normalnych rodzinach. Ponieważ do aktów przemocy dochodzi przeważnie w zamkniętym kręgu rodziny, za zamkniętymi drzwiami, zazwyczaj łatwo jest je ukryć przed światem zewnętrznym. Jeśli jednak przemoc zostanie w jakiś sposób zauważona przez innych ludzi, to nie są oni zbyt chętni do podjęcia jakiegokolwiek działania, ponieważ nie chcą być zamieszani w takie prywatne sprawy innych ludzi. Pragnienie ochrony jedności i spójności rodziny nie ogranicza się tylko do zewnętrznych obserwatorów, ale często obejmuje także świadków wewnątrz rodziny oraz same ofiary. Dostyc powszechnie obserwuje się, że zarówno osoba doświadczająca przemocy, jak i napastnik, dokładają wszelkich starań, aby nie ujawnić nikomu z zewnątrz istnienia przemocy we własnej rodzinie. Na przemoc jednak nikt nigdy nie powinien się godzić i zawsze należy reagować, zarówno gdy sami jej doświadczamy, a także kiedy widzimy ją w swoim otoczeniu.

Przemoc może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Pani A. Lipowska - Teutsch przemoc w rodzinie określa jako wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić. Przemocą w rodzinie określa się fizyczne, psychiczne i seksualne maltretowanie dziecka maltretowanie lub zaniedbywanie osób starszych, przemoc między rodzeństwem, maltretowanie rodziców przez dzieci.

Rada Europy przyjęła definicję przemocy domowej jako każde działanie jednego

¹ *Praca socjalna...*, op.cit., s. 122.

z członków rodziny lub zaniedbanie, które zagraża życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzi rozwojowi jego osobowości.

Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc fizyczna, psychiczna i seksualna. A. Lipowska - Teutsch (1998) dodaje jeszcze: przemoc emocjonalną, ekonomiczną, izolowanie, groźby i zastraszanie, manipulowanie, wykorzystywanie i nadużywanie tradycyjnych wyobrażeń o przywilejach przysługujących mężczyźnie.

Wszystkie formy przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają. Ofiary rzadko doświadczają jednej tylko formy maltretowania. Bywa, że wykorzystywanie seksualne i przemoc fizyczna poprzedzone są przemocą psychiczną, towarzyszy temu też zaniedbanie emocjonalne lub pozbawienie środków materialnych.

Sprawcy przemocy są bezwzględni - zniewalają swe ofiary, stosując wobec nich groźby i demonstracje swej siły. Natomiast ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierne, rzadko sięgają po asertywne, a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą się cechą jest silne poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z przemocą. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

W oparciu o diagnozę oraz główne założenia niniejszego programu realizowane będą szczegółowe działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

II Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Elk

Jedną z przyczyn podjęcia działań w celu opracowania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie był brak skoordynowanych działań na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą w poszczególnych instytucjach, a także niedostateczny przepływ informacji pomiędzy tymi instytucjami oraz niewystarczające umiejętności oraz kompetencje osób pracujących na rzecz osób i rodzin, w których występuje zjawisko przemocy.

Przyczyną podjęcia decyzji o wdrożeniu programu był również fakt wzrostu zarówno liczby interwencji domowych, „Niebieskich Kart”, jak i postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących znęcania się nad członkami rodziny. W oparciu o posiadane dane z analizy „Niebieskich Kart”, statystycznych informacji w zakresie przestępczości, informacji ze środowiska, a także od pracowników socjalnych podjęto próbę zdiagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie na naszym terenie.

Z powodu niskiej zgłaszalności wypadków przemocy trudno jest określić rzeczywiste rozmiary tego zjawiska. Pomimo wzrostu zainteresowania problematyką przemocy brak jest w dalszym ciągu badań w tym zakresie. Ze statystyk policyjnych wiadomo, że przestępstwa przemocy w rodzinie należą do jednych z najczęściej popełnianych. Zajmują one trzecie miejsce w ogóle przestępstw po przeciwko mieniu i życiu.

Jak wynika z raportu Komendy Głównej Policji, dotyczącego skali przemocy w rodzinie, w 2009r. ofiarami tego przestępstwa padło ponad 132 tys. osób. Wśród nich najwięcej było kobiet - prawie 80 tys., oraz dzieci i młodzieży - ponad 41 tys. Na policję zgłosiło się więcej niż w latach wcześniejszych mężczyzn, którzy twierdzili, że są bici przez swoje partnerki - prawie 12 tys. W sumie policja interweniowała ponad 81 tys. razy.

Z danych policji wynika również, że nadal jedną z najczęstszych przyczyn przemocy w rodzinie jest nadużywanie przez sprawcę alkoholu - tak było w 54 tys. odnotowanych w ubiegłym roku przypadków. Nadal też sprawcami są przede wszystkim mężczyźni. Stereotypem jest jednak przekonanie, że problem dotyczy jedynie rodzin patologicznych. Sprawcami są też osoby z wyższym wykształceniem, dobrze sytuowane - lekarze, adwokaci, biznesmeni.

W 2009 r. - zgodnie z raportem - problem przemocy domowej częściej dotyczył miast (ponad 48 tys. interwencji) niż wsi (ponad 33 tys. interwencji).

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Ełku wynika, że w roku 2008 „Niebieską Kartą” objęto 26 osób z terenu gminy Ełk. Podobnie było w roku 2009.

Jednocześnie z informacji funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ełku wynika, że przeprowadzili oni 1.883 interwencji domowych na terenie całego powiatu ełckiego.

Dane Komendy Powiatowej Policji Dane za rok 2009 i 2010 (I i II kwartał)		
WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Liczba interwencji dot. przemocy w rodzinie - procedura „Niebieskiej Karty”	208	174
Przestępstwa stwierdzone z art. 207 kk – znęcanie się nad rodziną	93	28

Dane Komendy Powiatowej Policji Dane za rok 2009 i 2010 (I i II kwartał)		
WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Liczba sprawców przemocy w rodzinie :		
Kobiety	5	7
Mężczyźni	202	170
Nieletni	1	1

Statystyki - jak przyznają policjanci - nie odzwierciedlają jednak w pełni rzeczywistości. Wiele ofiar przemocy domowej - przede wszystkim kobiety - nie zgłasza się na policję, żyjąc latami ze swoim katem. Powody są różne. Czasem wstydzą się, czasem boją, że nie poradzą sobie np. finansowo. Mamią się też nadzieją, że w końcu coś się zmieni lub obarczają się winą za kolejne pobicie. Nawet jeśli dojdzie do zgłoszenia sprawy, ofiara często się wycofuje.

Z dokumentacji GOPS Ełk wynika, że w roku 2009 pomocy z powodu przemocy w rodzinie udzielono jednej osobie wchodzącej w skład pięcioosobowej rodziny. Natomiast w 16 przypadkach stwierdzono występowanie przemocy w rodzinie.

Z informacji otrzymanych od m.in. szkół, kuratorów sądowych na podstawie formularzy ankietowych wynika, że najczęściej stosowanym rodzajem przemocy w rodzinie to przemoc fizyczna i psychiczna, sprawcą przemocy był partner, a czynnikiem determinującym przemoc był alkohol.

Jednym z częstych działań stosowanych wobec sprawców przemocy było nałożenie obowiązku powstrzymywania się do nadużywania alkoholu i podaniu się leczenia odwykowego, umieszczano również dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

W szkołach na terenie gminy Ełk szczególnie ważnym problemem jest również przemoc rówieśnicza.

Z danych jednej szkoły wynika, że pedagog w roku 2009 podejmował interwencje 45 razy, a w roku 2010 (I i II kwartał) 32 interwencje.

Informacje jakie przekazują szkoły wskazują, że osobami, które stosują przemoc w rodzinie to rodzice wobec dzieci.

W II kwartale 2010r. przeprowadzono badania ankietowe wśród osób pochodzących z terenu gminy Elk, m.in. osób korzystających z pomocy społecznej oraz uczestników Klubu Integracji Społecznej. Badaniu poddano 40 osób.

Celem badania było uchwycenie informacji na jakim poziomie oscyluje wiedza na temat zjawiska przemocy oraz spożywania alkoholu oraz zażywania narkotyków.

Z przeprowadzonych badan wynika, m.in. 80% ankietowanych zna różne rodzaje przemocy, nie tylko przemoc psychiczną i fizyczną.

70% osób wskazało, że było świadkiem stosowania przemocy. Natomiast 57,5% wskazało, że doświadczyło przemocy na własnej osobie. Jednocześnie z ankiet wynika, że 57,5%osób doświadczyło przemocy w sytuacji, gdy sprawca był pod wpływem alkoholu.

Badani na pytanie: do kogo zwróciłbyś/zwróciłabyś się o pomoc , gdybyś stał/a się ofiara przemocy? – najczęściej wskazano policję – 60%, komuś z rodziny45%, a do GOPS 25%

Z badania wynika, że 55% zna procedurę „Niebieskiej Karty”, a większość tj. 97,5% osób wskazało, że przemoc to przestępstwo.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że z pomocy w roku 2009 w punkcie konsultacyjnym dla ofiar przemocy udzielono 40 porad. Z działalności Komisji wynika, że w roku 2009 złożono 47 wniosków.

Na uwagę zasługuje fakt, że często przy problemie alkoholowym występuje również problem przemocy. Jednak nie prowadzi się tak szczegółowych danych odrębnie dla problemu alkoholowego i dla przemocy.

W celu określenia zasobów na terenie gminy Elk z zakresu instytucji/podmiotów działających na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy.

ZASOBY			
LP.	INSTYTUCJA/PODMIOT/ORGANIZACJA	KADRA	INFRASTRUKTURA
1.	Szkola Podstawowa w Nowej Wsi Elckiej	<ul style="list-style-type: none"> • 24 nauczycieli • 10 pracowników obsługi • Pedagog • Dyrekcja 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sale lekcyjne 2. Sala gimnastyczna 3. Kuchnia, stolówka 4. Sala korekcyjna 5. Pracownia komputerowa 6. Plac zabaw 7. Boiska sportowe 8. Autobus szkolny
	Szkola Podstawowa w Rękusach, Pracownia Profilaktyczno – Wychowawcza Lidia Harasim	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Pedagog • socjoterapeutka 	Sale lekcyjne
3.	Zespół Szkół Samorządowych w Woszczelach	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele (32 osoby) • Pedagog • Doradca zawodowy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica szkolna 2. Sale lekcyjne

		<ul style="list-style-type: none"> • Pracownicy administracyjni i obsługi (7 osób) 	
4.	Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele (19 osób) • Pedagog • Prac. administracyjni i obsługa (3 osoby) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sala do zajęć ruchowych (zastępcza) 2. Pracownia komputerowa 3. Świetlica 4. Sale lekcyjne
5.	Gimnazjum w Nowej Wsi Elckiej	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele przedmiotowi (23) • Pedagog • Szkolny doradca zawodowy • Pracownicy obsługi (6 osób) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sale lekcyjne (11) 2. Pracownia komputerowa 3. Świetlica 4. Sala gimnastyczna 5. stołówka
6.	Biblioteka Publiczna Gminy Elk	<ul style="list-style-type: none"> • pracownicy biblioteki (3 osoby wykształcenie biblioteczne) • prac. administracji i obsługi (2 osoby) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprzęt komputerowy 2. Zbiory biblioteczne 3. Trudne warunki lokalowe
5.	Centrum Kultury i Sportu Gminy Elk	<ul style="list-style-type: none"> • Instruktorzy: teatru, sportu i rekreacji • Dyrekcja • Prac. administracyjni i obsługa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 3 sale: widowiskowa, telewizyjna, folklorystyczna 2. Stół bilardowy, do tenisa stołowego 3. Stroje ludowe 4. Internet 5. Filia w NWE: 2 sale, instrumenty muzyczne
6.	Komenda Powiatowa Policji w Elku	<ul style="list-style-type: none"> • Dzielnicowi (2 na gminę Elk) • Specjaliści ds. nieletnich • Policjanci 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komenda Powiatowa 2. Radiowóz
7.	Parafia rzymsko – katolicka p.w. św. Tomasza Apostoła w Elku	<ul style="list-style-type: none"> • Posługa egzorcysty • Kwalifikacje pedagogiczne 	1 sala
8.	Caritas Diecezji Elckiej w Elku	<ul style="list-style-type: none"> • 200 pracowników w centrach Caritas • 20 osób Caritas • Pedagogzy • Trenerzy • Pracownicy administracyjni i obsługa • Psycholog • Doradca zawodowy • Spec. ds. wolontariatu • Spec. ds. projektów 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sale szkoleniowe 2. Sprzęt biurowy
9.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku	<ul style="list-style-type: none"> • Kierownik • 5 pracowników socjalnych • Konsultant ds. projektów • Doradca zawodowy • Psycholog • Prawnik • Pedagog 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokale biurowe 2. Sprzęt biurowy

Podczas spotkań poświęconych tworzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego, uczestnicy spotkania określili jakie są podejmowane efektywne działania w sytuacji przemocy oraz jakie działania należy podjąć, aby były bardziej skuteczne.

Efektywne działania jakie podejmowane są w sytuacji przemocy:	Jakie działania należy podjąć, aby bardziej skuteczne
<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc dzieciom • Skierowanie do odpowiednich instytucji • Udzielanie informacji • Wysłuchanie osoby, która przysłała z problemem • Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych (rozmowa z najbliższym otoczeniem) • Współpraca z odpowiednimi instytucjami • Rozmowa z osobą doświadczającą przemocy • Skierowanie do odpowiednich specjalistów (terapeuty, psychologa) • Umieszczenie, jeśli jest taka konieczność w odpowiednich placówkach • Pomoc doraźna (dożywianie dzieci, zasilki, pomoc rzeczowa, opieka specjalistów) • Rozmowy profilaktyczne (skierowane do sprawców przemocy) • Informowanie osób pokrzywdzonych (przekazanie bazy teleadresowej instytucji niosących pomoc w sytuacji przemocy) • Informowanie innych instytucji o problemie • Wizyty kontrolne • Przeprowadzenie postępowania zgodnie z art. 2073 IKK • Izolowanie sprawcy przemocy • Wstępne kontrole uwzględnieniem innych instytucji • Rozpoznanie problemu – czy rzeczywiście przemoc ma miejsce w rodzinie • Stałe monitorowanie problemu w jakim stopniu został rozwiązany • Pomoc ze strony dorosłych na terenie szkoły • Natychmiastowe powiadomienie prawnych opiekunów • Zorganizowanie pomocy ze strony szkoły (indywidualnego podejścia, pedagog) • Kontakty z instytucjami innymi (policją, sądem, poradnią, ośrodkiem pomocy) oraz szkołami • Praca z dziećmi i młodzieżą w punkcie konsultacyjnym • Praca w szkołach - programy profilaktyczne • Prowadzenie grup wsparcia dla osób współzależnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyżury zespołu interdyscyplinarnego poza godzinami pracy instytucji • Stworzyć grupę, koalicję wszystkich organizacji pomocowych stworzenie zespołów interdyscyplinarnych • Wspólne szkolenia (przedstawiciele różnych instytucji) • Zacieśnienie współpracy z innymi instytucjami • Skierowanie osoby lub problemu do właściwej instytucji zajmującej się problemami związanymi z przemocą • Do współpracy zachęcić, włączyć członków rodziny, osób ważnych dla dzieci pokrzywdzonych • Zorganizowanie na terenie świetlic wiejskich zajęć socjoterapeutycznych • Działania terapeutyczne wobec rodziców i dzieci • Kompleksowe objęcie pomocą rodziny, w której pojawiał się przemoc • Współpraca z innymi instytucjami i podmiotami (policją, szkołą, ośrodkiem pomocy, itp.) • Doksztalcanie osób pomagających • Wspólne spotkania, wymiana doświadczeń • Zaplanować działania • Monitorowanie podjętych działań • Dokonanie ewaluacji podjętych działań

III Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy zespół przedstawicieli instytucji, uczestniczący w warsztatach poświęconych tworzeniu programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dokonał analizy SWOT czyli mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń. Analiza dotyczyła sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwoliła jednocześnie na sformułowanie koncepcji stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, biorąc pod uwagę infrastrukturę lokalową, potencjał zasobów ludzkich oraz partnerstwa lokalnego.

A n a l i z a S W O T Sprawny system przeciwdziałania przemocy

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• specjalistyczna kadra• gotowość do współpracy• infrastruktura• znajomość środowiska• znajomość zagrożeń wynikających z problemów społecznych, w tym z przemocy• współpraca służb (dobre praktyki)• przykłady procedur postępowania w sytuacji stosowania przemocy	<ul style="list-style-type: none">• brak wypracowanych skoordynowanych procedur• niewystarczająca kadra w świetlicach wiejskich• małe zaangażowanie społeczności lokalnej (mieszkańców)• brak zaufania ze strony ofiar przemocy do instytucji• strach ze strony ofiar przemocy przed opinią społeczną i agresją ze strony innych• niewystarczający przepływ informacji dotyczącej problemu przemocy pomiędzy poszczególnymi instytucjami• brak informatora dotyczącego spraw związanych z przemocą• brak spotkań o tematyce przemocy• brak szkoleń w zakresie przemocy dla wszystkich grup społecznych• brak wspólnego zaangażowania• niepełna diagnoza• brak wiedzy i umiejętności praktycznych w zakresie przemocy• brak koordynatora działań na rzecz zjawiska przemocy
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• wsparcie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej,• zewnętrzne oferty szkoleniowe w zakresie przemocy• uczestnictwo w spotkaniach zewnętrznych poświęconych tematyce przemocy• przepisy prawne• środki finansowe z programów: PARPA, MPiPS, fundacji, środki z Funduszy Unii Europejskiej	<ul style="list-style-type: none">• obecny system prawny• brak konsekwentnych procedur dotyczących sprawców przemocy

Dokonana diagnoza oraz analiza SWOT pozwoliła na opracowanie i wdrożenie programu przeciwdziałania przemocy, który jest bardzo ważny z punktu widzenia udrożnienia przepływu informacji pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą, podejmowania skoordynowanych działań przez poszczególne instytucje, wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy oraz podejmowanie skutecznych i kompleksowych działań na rzecz ofiar przemocy w rodzinie.

IV Cel główny

Zdynamizowanie skutecznych działań na rzecz współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną w zakresie zbudowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Cele operacyjne:

1. *Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności gminy Elk w zakresie reagowania na przemoc.*
2. *Skoordynowanie działań lokalnych podmiotów.*
3. *Zwiększenie pomocy terapeutycznej osobom dotkniętym przemocą.*

V Cele szczegółowe i zadania

I Cel operacyjny:

Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności gminy Elk w zakresie reagowania na przemoc

I Cel szczegółowy:			
Zwiększenie dostępności, skuteczności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy			
Nr	Zadanie	Działanie	Odpowiedzialni
1.	Przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy	1.1. Zorganizowanie szkolenia dla 20 osób pracujących w placówkach oświatowych.	GOPS, Szkoły, GKRPA
		1.2. Zorganizowanie szkolenia dla 100 rodziców uczniów szkół na terenie gminy Elk.	GOPS, Szkoły, GKRPA
		1.3. Zorganizowanie szkolenia dla 10 osób zajmujących się profilaktyką na terenie gminy Elk.	GOPS, Szkoły, GKRPA
2.	Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum.	2.1. Zorganizowanie zajęć edukacyjnych o charakterze profilaktycznym dla 80 dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum.	GOPS, Szkoły, GKRPA
3.	Realizacja działań w zakresie profilaktyki i edukacji .	3.1. Zorganizowanie imprez lokalnych o charakterze profilaktycznym i edukacyjno-informacyjnym: - Happeningów; - koncertów o treści profilaktycznej; - konkursów o tematyce związanych z przeciwdziałaniem przemocy - imprez rekreacyjnych, sportowych. 3.2. Organizowanie otwartych konferencji, spotkań edukacyjnych w ramach kampanii edukacyjnej dla społeczności lokalnej raz w roku dla mieszkańców gminy Elk.	GOPS, Szkoły, GKRPA, Centrum Kultury Gminy Elk, oraz partnerzy programu
II Cel szczegółowy:			
Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Elk			
1.	Podnoszenie poziomu wiedzy osób zajmujących się problematyką przemocy na terenie gminy Elk.	1.1. Przedstawianie wyników badań w zakresie przemocy przeprowadzonych na terenie gminy Elk.	GOPS, GKRPA
		1.2. Zorganizowanie szkoleń dla realizatorów programu w zakresie przeciwdziałania przemocy.	GOPS, GKRPA
III Cel szczegółowy:			
Wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego			
1.	Współpraca z lokalnymi mediami.	1.1. Zamieszczanie cyklicznie informacji dotyczących realizacji programu w lokalnych mediach.	GOPS

		1.2. Zamieszczanie cyklicznie informacji o treści profilaktycznej w lokalnych mediach.	GOPS
2.	Upowszechnienie materiałów informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.	2.1. Wylonienie osób odpowiedzialnych za opracowanie materiałów informacyjnych.	GOPS
		2.2. Opracowanie plakatów, ulotek informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.	GOPS, partnerzy programu
		2.3. Rozpropagowanie materiałów informacyjnych.	Partnerzy programu
		2.4. Utworzenie punktów informacyjnych w podmiotach/instytucjach jakie działają na terenie gminy	Partnerzy programu

Wskaźniki osiągnięcia I celu operacyjnego:

- liczba przeszkolonych osób w zakresie profilaktyki;
- liczba zrealizowanych zajęć edukacyjnych i profilaktycznych;
- liczba dzieci objętych edukacją i profilaktyką;
- liczba zorganizowanych imprez o charakterze profilaktycznym i edukacyjno-informacyjnym;
- liczba opracowanych materiałów informacyjnych;
- liczba zorganizowanych konferencji i spotkań edukacyjnych.

II Cel operacyjny: Skoordynowanie działań lokalnych podmiotów

I Cel szczegółowy:

Wypracowanie ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami oraz osobami działającymi na rzecz profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy

Nr	Zadanie	Działanie	Odpowiedzialny
1.	Zorganizowanie konferencji otwierającej i podsumowującej program i zawarcie porozumień z instytucjami współpracującymi na rzecz przeciwdziałania przemocy.	1.1. Zorganizowanie konferencji otwierającej i podsumowującej program.	GOPS, GKRPA
		1.2. Przygotowanie i podpisanie zawartych porozumień przez realizatorów w ramach programu	GOPS
2.	Zorganizowanie cyklicznych spotkań z instytucjami współpracującymi na rzecz przeciwdziałania przemocy.	2.1. Zorganizowanie razy w roku cyklicznych spotkań służących wymianie informacji, doświadczeń.	GOPS
		2.2. Podejmowanie działań wspierających inicjatywy.	Partnerzy Programu
3.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	3.1. Zorganizowanie cyklicznych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego raz na kwartał	GOPS
		3.2. Określenie kompetencji instytucji/podmiotów współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy.	GOPS, Partnerzy Programu
		3.3. Opracowanie zasad postępowania w sytuacjach przemocy w szczególnych przypadkach ofiarom przemocy	GOPS, Partnerzy Programu
		3.4. Kierowanie do specjalistów działających na terenie gminy Elk	GOPS, Partnerzy Programu
		3.5. Dobór najkorzystniejszych metod działania w sytuacji przemocy	GOPS, Partnerzy Programu
		3.6. Określenie sposobów szybkiej interwencji w sytuacji pojawienia się przemocy	GOPS, Partnerzy Programu
		3.7. Monitorowanie działań realizowanych w ramach programu.	GOPS

Wskaźniki osiągnięcia II celu operacyjnego:

- liczba uczestników konferencji;
- liczba zawartych porozumień;
- liczba podjętych inicjatyw.

III Cel operacyjny:

Zwiększenie pomocy terapeutycznej osobom dotkniętym przemocą

I Cel szczegółowy:			
Zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej mieszkańcom gminy Elk			
Nr	Zadanie	Działanie	Odpowiedzialny
1.	Diagnozowanie sytuacji dotyczącej problemów wynikających z przemocy.	1.1. Przeprowadzanie wywiadów przez pracowników socjalnych w rodzinach dotkniętych problemem przemocy.	GOPS
		1.2. Przeprowadzanie badań ankietowych 2 raz w trakcie trwania programu.	GOPS
		1.3. Określenie zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy występujących w rodzinach.	GOPS, Partnerzy Programu
3.	Zapewnienie pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej osobom jej potrzebującym.	3.1. Udzielanie pomocy terapeutycznej osobom dotkniętym problemem przemocy	GKRPA, GOPS
		3.2. Udzielanie pomocy prawnej osobom dotkniętym problemem przemocy	GKRPA, GOPS
		3.3. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym dotkniętym problemem przemocy	GKRPA, GOPS
4.	Utworzenie i usprawnienie świetlic środowiskowych	4.1. Rozpoznanie istniejące i funkcjonujących świetlic wiejskich na terenie gminy Elk	GOPS
		4.2. Utworzenie świetlic w miejscach, gdzie zachodzi taka konieczność i potrzeba	GOPS, GKRPA
		4.3. Pozyskanie środków finansowych w celu doposażenia lub utworzenia świetlic	GOPS, Partnerzy Programu
		4.4. Dostosowanie programu świetlic do oczekiwań i potrzeb danej grup odbiorców (dzieci, rodzice i młodzieży)	Świetlice wiejskie
		4.5. Rozpowszechnienie informacji o działalność świetlic (szkoły, parafie, itp.)	Świetlice wiejskie
		4.6. Pozyskanie odpowiednio przygotowanej kadry do pracy w świetlicy	GOPS
		4.7. Pozyskanie lokalu i przygotowanie pomieszczeń z przeznaczeniem na świetlicę.	Gmina Elk
5.	Integracja osób dotkniętych problemem przemocy ze środowiskiem lokalnym.	5.1. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy.	GKRPA, GOPS
		5.2. Wykorzystanie pracy socjalnej i kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy	GOPS

Wskaźniki osiągnięcia III celu operacyjnego:

- wskaźniki z przeprowadzonych badań ankietowych;
- liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych;
- liczba osób objętych poradnictwem (liczba porad);
- liczba kontraktów socjalnych;
- liczba utworzonych lub usprawnionych świetlic.

VI Adresaci programu

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, nauczyciele, terapeuci, socjoterapeuci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
5. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi).
6. Społeczeństwo.

VII Realizatorzy programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom:

- Urząd Gminy Ełk;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku ;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- świetlice wiejskie;
- szkoły, przedszkola;
- Komenda Powiatowa Policji w Ełku ;
- Centrum Kultury Gminy Ełk;
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna;
- służba zdrowia;
- organizacje pozarządowe;
- Kościół;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.

VIII Spodziewane efekty

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
2. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy.
3. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
4. Utworzenie punktów informacyjnych.
5. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy.
6. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
7. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie.
8. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
9. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

IX Zasady finansowania

1. Środki własne gminy, w tym środki przeznaczone na realizację GPRPA.
2. Środki budżetu Państwa i województwa przeznaczone na realizację różnych programów.
3. Środki z funduszy pomocowych, Unii Europejskiej.

X Termin realizacji

1 stycznia 2011 roku – 31 grudnia 2016 roku

XI Monitoring i ewaluacja programu

Zespół Interdyscyplinarny będzie odpowiedzialny za monitorowanie programu, raz na 6 miesięcy, będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji programu, w oparciu o dane przekazane przez przedstawicieli instytucji i podmiotów oraz w oparciu o materiały dostarczane przez partnerów programu. Zespół Interdyscyplinarny będzie dokonywał sprawozdań z realizacji programu i przekazywał Koordynatorowi Programu.

1. Całościowy monitoring i ewaluację pracy Zespołu Interdyscyplinarnego będzie prowadzić Koordynator Programu.
2. Raz w roku Koordynator Programu składać będzie Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu i działań Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Monitorowanie działań zespołów tematycznych przez Koordynatora Programu.
4. W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikające ze zdiagnozowanych potrzeb. Powstałe zmiany Koordynator Programu będzie przedstawiał Radzie Gminy do zatwierdzenia.

XII Harmonogram

Działania zaplanowane w programie będą realizowane w latach 2011-2016.

Szczegółowy harmonogram Załącznik nr 1 do Programu.

Załącznik nr 1 do Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Elk na lata 2014-2016

Lp.	Zadanie/działanie	Termin realizacji						Odpowiedzialni
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Ciel Operacyjny I Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności gminy Elk w zakresie reagowania na przemoc								
Ciel I Zwiększenie doniętności, skuteczności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy								
Przewidziane w zakresie przeciwdziałania przemocy								
1	1.1 Zorganizowanie szkoleń dla 20 osób pracujących w placówkach oświatowych							GOPS, SKiOP, GKRP
2.	1.2 Zorganizowanie szkoleń dla 100 rodziców uczniów szkół na terenie gminy Elk							GOPS, SKiOP, GKRP
3.	1.3 Zorganizowanie szkoleń dla 10 osób zajmujących się profilaktyką na terenie gminy Elk							GOPS, SKiOP, GKRP
Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum.								
1	1.1 Zorganizowanie zajęć edukacyjnych o charakterze profilaktycznym raz dla 80 dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum							GOPS, SKiOP, GKRP
Realizacja działań w zakresie profilaktyki i edukacji.								
1	1.1 Zorganizowanie imprez lokalnych o charakterze profilaktycznym i edukacyjno-informacyjnym:							GOPS, SKiOP, GKRP, Centrum Kultury Gminy Elk
2	- Happenings.							GOPS, SKiOP, GKRP
3	- koncertów o treści profilaktycznej							GOPS, SKiOP, GKRP
4	konkursów o tematyce związanej z przeciwdziałaniem przemocy							GOPS, SKiOP, GKRP
5	- imprez rekreacyjnych, sportowych							GOPS, SKiOP, GKRP
1	1.2 Organizowanie otwartych konferencji, spotkań edukacyjnych w ramach kampanii edukacyjnej dla społeczności lokalnej raz w roku dla mieszkańców gminy Elk							GOPS, SKiOP, GKRP
Ciel II Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Elk								
Podnoszenie poziomu wiedzy osób zajmujących się problematyką przemocy na terenie gminy Elk.								
1	1.1 Przedstawianie wyników badań w zakresie przemocy przeprowadzonych na terenie gminy Elk							GOPS, GKRP
2	1.2 Zorganizowanie szkoleń dla realizatorów programu w zakresie przeciwdziałania przemocy							GOPS, GKRP
Ciel III Wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego								
Wykonywanie z lokalnymi mediami.								
1	1.1 Zamierzane cykliczne informacje dotyczące realizacji programu w lokalnych mediach							GOPS
2	1.2 Zamierzane cykliczne informacje w treści profilaktycznej w lokalnych mediach							GOPS
1.3 Wykonanie materiałów informacyjnych dotyczących przemocy.								
1	2.1 Wykonanie osób odpowiedzialnych za opracowanie materiałów informacyjnych							GOPS, Partnerzy Programu
2	2.2 Opracowanie plakatów, ulotek informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy							GOPS, Partnerzy Programu
3.	2.3 Rozpragowanie materiałów informacyjnych							GOPS, Partnerzy Programu

2	4 3 Porzyskanie srodkow finansowych w celu doposazenia lub utworzenia swietlic											GOPS, Partnerzy Programu
4	4 4 Dostosowanie programu swietlic do oczekiwan i potrzeb danej grup odhworcow (dzieci, rodzice i mlodzierny)											Swietlice wiatkic
5	4 5 Rozpowszedzenie informacji o dzialalnosc swietlic (szkol, parafic, itp)											Swietlice wiatkic
6	4 6 Pozyskanie odpowiednio przygotowawanej kadry do pracy w swietlicy											GOP'S
7	4 7 Pozyskanie lokalita i przygotowanie pomieszczen z przeznaczaniem na swietlice											Gmina Ek
Integracja osob dotknietych problemem przemocy ze środowiskiem lokalnym.												
1	5 1 Prowadzenie grupy wsparcia dla osob dotknietych problemem przemocy											GKRPA < GOPS
2	4 2 Wykorzystanie pracy socjalnej i kontaktu socjalnego w pracy z osobami dotknietymi problemem przemocy											GKRPA, GOPS
												GKRPA < GOPS

